

Գրաբար եւ Գինի
Classical Armenian & Wine
June 25, 2020

Անանիա Նարեկացի, «Խրատ քահանայից» *MH* 10:328–336.
Anania Narekats'i, "Instruction for Priests"

63 Եւ յարբեցութենէ առաւել զգուշացիր, վասն որոյ գրեալ է. «Մի՛ արբենար գինով, յորում զեղխութիւն է»:¹ 63 Եւ Սողոմոն ասէ. «Անհնարին լկտի է գինի, թշնամանաւոյ արբեցութիւն, եւ ամենայն անմիտ ընդ այնպիսիսն շաղի»:² 65 Գինի խաւար աչաց, խլութիւն ականջաց, պապանձումն բերանոյ, կապումն ձեռաց, գայթակղութիւն ոտից, լքումն սրտի, ցնորումն խորհրդոց, գինի զերկիւղն Աստուծոյ հալածէ, զպատուիրանն ի բաց մղէ, յուղիղ վարուց հեռի առնէ:³ 66 Եւ դու, իմացեալ զայս ամենայն, շատացիր յերկուս եւ յերիս ըմպելիս:

զեղխութիւն — intemperance, debauchery

լկտի — shameless, immodest, intemperate, licentious

շաղի — be mixed, entangled

պապանձումն — muteness, speechlessness

շատացիր — be content, suffice, be enough

---

¹ Եփես. Ե 18

² տէս Առակ. Ի 1

³ տէս *Յաճախապատում* Թ, *MH* 1:57.104–06.

Վարք սրբոց հարանց եւ քաղաքավարութիւնք նոցին ըստ կրկին թարգմանութեան նախնեաց [Lives of the Holy Fathers and Their Way of Living According to the Dual/Double Translation of the Ancients], 2 vols., Venice: St. Lazarus Press, 1855.
[volume 1](#) [volume 2](#)

* selections from «վասն հանդարտութեան» (“on stillness [ήσυχία]”) 1:493–518

p. 499

Եղբայր ոմն գնաց ի Սկիւթ առ արքայ Մովսէս եւ խնդրէր ի նմանէ լսել բան: Եւ ասէ ցնա ծերն. գնա եւ լռութիւն ստացիր ի խղին քում, եւ խուղն քո վարդապետէ քեզ զամենայն:

Եղբայր ոմն գնաց ի Սկիւթ առ հայրն Մովսէս եւ խնդրէր ի նմանէ բան: Ասէ ցնա ծերն. գնա նրստ ի սենեկին քում, եւ խցիկն քո ուսուսցէ քեզ զամենայն որ լաւ իցէ:

Սկիւթ/ *Սկիւթ* — Skete/Scetis, wadi el Natrun; desert area of Egypt that became a center in which the desert fathers and mothers, the ascetics of ancient Egypt gathered and practiced their asceticism

խուղ/խցիկ — cell, small room/hut

p. 498

Հայրն Տիմոթէոս եւ եղբայր նորա գրակազմ էին ի Սկիւթ եւ խոռովէին յեղբարցն: Ասէ Տիմոթէոս ցեղբայրն իւր. զի՞նչ պիտոյ է մեզ արուեստս այս, զի ոչ տայ մեզ դուլ զամենայն օր: Եւ ասէ ցնա հայրն Պաւղոս. շատ է մեզ լռութիւն գիշերոյն, եթէ միտք մեր արթուն իցեն առ Աստուած:

Հայրն Պաւղոս եւ հայրն Տիմոթէ էին ի Սկիւթ, եւ նեղէին զնոսա եղբարքն: Ասէ Տիմոթէ ցՊաւղոս. զի՞նչ պիտոյ է մեզ արուեստս այս, զի ոչ թոյլ տան մեզ հանդարտել զօրն ողջոյն: Պատասխանի ետ հայրն Պաւղոս եւ ասէ. բաւական է մեզ հանդարտել գիշերոյն, եթէ միտք մեր զգաստ եւ արթուն եղիցին:

գրակազմ — book-binder

դուլ — cessation, relaxation

զգաստ — vigilant, sober, alert

p. 499

Դարձեալ ասէ արքայ Անտոնիոս. որ նստի յանապատ եւ ստանայ զլռութիւն, երեք պատերազմ վանէ, զլսողութիւն եւ զշատխօսութիւն եւ զտեսութիւն, եւ առ մինն միայն կալցի զսիրտն:

Ասաց [հայրն Անտոն] եթէ որ բնակին յանապատի հանդարտութեամբ, յերկց պատերազմաց ազատեալ է, ի տեսութենէ, ի լսողութենէ եւ ի խօսակցութենէ, եւ զմի ունի պատերազմ՝ որ է միտք եւ խորհուրդք:

p. 502

Արքայն մեծ Մակարիոս ասէր ցեղբարսն յորժամ արձակէին յեկեղեցոյն. փախերուք, եղբարք, փախերուք: Եւ մի ոմն ի ծերոցն ասէ ցնա. հայր, ո՞ւր ունիմք փախչել առաւել քան զանապատս զայս: Նա եղ զմատն ի բերանն իւր եւ ասէ. յայսմանէ փախերուք: Եւ եկեալ ի սենեակ իւր փակեաց զդուրսն եւ նստաւ ի խոկունն լռութեամբ:

խոկունն — meditation, contemplation

p. 504–05

Ասէին վասն հօրն Իսիդորի՝ թէ յորժամ երթայր ոք առ նա, փախչէր ի ներքսագոյնս: Եւ ասէին ցնա. ընդէ՞ր առնես զայդ: Եւ ասէր՝ եթէ որսք փախուցեալք ի յորջս՝ զերծանին յորսողացն:

Ասէին վասն հօրն Իսիդորի. եթէ երթայր ոք առ նա, փախչէր նա ի ներքսագոյն սենեակ իւր: Իսկ եղբարքն ասէին ցնա. հայր, ընդէ՞ր առնես զայդ: Եւ նա ասէր. յորժամ փախիցեն որսք ի ներքին որջ իւրեանց, յայնժամ զերծանին յորսողաց: Եւ զայս ասէր ի շահ եւ յօգուտ եղբարցն:

որսք — prey

որջ — den, lair, burrow, hole

զերծանին — are delivered, freed, escape

p. 509

Այլ եւ զայս գիտասցէ՛. եթէ ոք սկսանի հանդարտել, առաւել կռուին ընդ նմա դեւք, եւ բերեն ի վերայ նորա ճանճրութիւն եւ ծանրացուցանեն զհոգի եւ զմարմին նորա կարճատուրեամբ եւ տկարութիւն դնեն ի նա եւ հիւանդութիւն, եւ լքէ եւ լուծանէ զձեռս եւ զամենայն անդամս, եւ բառնայ զգօրութիւն նորա, արկանէ եւ՝ ի խորհուրդս նորա՝ եթէ տկար ես եւ ոչ կարես աղօթել, ննջիցես եւ հանգիցես: Այլ եթէ ծանիցէ այնպիսին թէ պատրանք թշնամւոյն է, այն ամենայն փութով անցանի:

կարճատուրեւն — impatience

պատրանք — deceit, trick, illusion, deception